دورهٔ چهاردهم قانون گذاری — جلسه ۸۰ — شماره مسلسل ـ ۱۳۳۷

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۱۶ آذر ماه ۱۳۲۳ ☆

فهرست مطالب:

۱ ـ معرفی آقای نصرالله انتظام بسمت وزارت امور خارجه
۲ ـ تصویب صورت مجلس
۳ ـ پیشنهاد آقای امینی راجع بختم جلسه و تصویب آن
۴ ـ موقع ودستور جلسهٔ بعد ـ ختم جلسه

مجلس یکساعت و ده دقیقه قبل ازظهر بریاست آقای دکترمعظمی (نایب رئیس) تشکیل گردید

[۱ ـ معرفی آقای نصرالله انتظام بسمت وزارت امورخارجه]

نخست وزیر (آقای بیات) ـ بنده چون کار لازمی دارم و یـك عرض مختصری هم داشتم میخواستم تقاضا کنم اجازه فرمائید بنده عرض خودم را بکنم بعد صورت مجلس خوانده شود و تصور نمیکنم مانعی داشته باشد

نایب‌رئیس ـ نه خیر مانعی ندارد بفرمائید.

نخست وزیر ـ البته خاطر آقایان مستحضر است که آقای محسن رئیس را بسمت وزارت امور خارجه احضار و معرفی کرده بودم وایشان هم برای خدمتگـذاری حاضر بودندولی یك عذرهای موجهی داشتند که بواسطه آن عذرها ازقبول خدمت تقاضا کرده بودند کـه معاف شوند بنده هم چون دیدم که ایشان حقیقةً مرد صالحی هستند و البته عذرهائی هم که داشتند موجه است باین جهة استعفای ایشان را قبول کردم وبجای ایشان آقای انتظام را که سابقه ممتدی دروزارت امورخارجه دارند باین سمت معرفی میکنم و امیدوارم که ایشان موفق شوند وخدماتی بکنند

جمعی ازنمایندگان ـ صحیح است . مبارك است

[۲ ـ تصویب صورت مجلس]

نایب رئیس ـ صورت جلسه قبل قرائت میشود

صورت مجلس روزسه شنبه هفتم آذرماه را آقای هاشمی (منشی) قرائت نمودند☆☆

نایب‌رئیس ـ (خطاب به آقـای فرخ) نسبت بصورت جلسه فرمایشی داشتید ؟

فرخ ـ راجع بصورت جلسه خیر بعد از تصویب صورت مجلس سئوالی است که عرض میکنم وتقدیم میکنم

نایب‌رئیس ـ بعد ازتصویب صورت جلسه آقای اردلان فرمایشی داشتید ؟

اردلان ـ در صورت جلسه شنیدم کـه بنده را در تاریخ

☆ عین مذاکرات مشروح هشتادمین جلسه از چهاردهمین دورهٔ قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره تندنویسی وتحریر صورت مجلس

هفتم آذر غایب نوشته‌اند در صورتیکه بنده در اینجا حضور داشتم وصحبت کردم

نایب‌رئیس ـ اصلاح میشود. آقای حاذقی

حاذقی ـ بنده طرحی داشتم که بعد تقدیم میکنم

طهرانی ـ بنده هم یك سئوالی ازآقای وزیر کشور داشتم که میخواستم تقدیم کنم

نایب‌رئیس ـ بعد از تصویب صورت مجلس. آقای فیروزآبادی

فیروزآبادی ـ درصورت‌جلسه‌بنده‌راجزءدیرآمدگان نوشته بودند اگر چه بنده مقید نیستم ولی خواستم عرض کنم بنده حاضر بوده‌ام چون بوظیفه خودم معتقد هستم و امیدوارم که هیچوقت ازوظیفه خودم کوتاهی نکنم

نایب‌رئیس ـ خواستم خاطر آقایان را مستحضر کنم راجع به دیرآمدگان بی اجازه که ملاحظه میفرمائید چون ساعت ۹ وقتی اعلام شد نیم ساعت هم فرجه است بعد از آن حاضرین با نهایت مراقبت اسامی آقایانیکه دیرترتشریف میآورند یادداشت میکنند (صحیح است) آقای تربتی.

تربتی ـ درجلسات اخیر هفتم تا یازدهم آذر ماه بنده غائب نبودم ودرمجلس حاضر بوده‌ام اگر بنده را غائب بی اجازه نوشته‌اند دستور بفرمائید اصلاح شود.

نایب رئیس ـ اصلاح میشود آقای هاشمی.

هاشمی ـ آنچه بنده بیادم میآید درجلسهٔ که طرح جناب آقای دکتر مصدق تصویب شد آقای مهندس فریور یك عبارتی بعنوان اصلاح پیشنهاد کردند و آقای نایب رئیس هم اعلام کردند که تصویب شد بعد بنده تردید کردم چون دیدم عده قیام کنندگان باندازه کفایت نبود وبعداً عرض من مورد توجه شد و آن پیشنهاد غیرقابل توجه اعلام شد در صورت مجلس بنظر بنده اینطور رسید که گویا آن پیشنهاد را تصویب شده نوشته‌اند خواستم عرض کنم که در این

☆☆ اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائبین جلسه ۱/۷۹ صبح چهارشنبه ۸ آذرماه ۱۳۲۳

غائبین با اجازه ـ آقایان: جلیلی ـ نراقی ـ نبوی ـ دهستانی ـ یمین اسفندیاری ـ عدل ـ تیموری.

غائبین بی اجازه ـ آقایان: طوسی ـ تربتی ـ اخوان ـ کفائی ـ آصف ـ امیرابراهیمی ـ صمصام ـ منصف ـ بوشهری ـ دکتر زنگنه ـ گنابادی ـ معدل ـ رفیعی ـ دکتر مجتهدی ـ اوانسیان ـ مجدضیائی

دیرآمدگان بی اجازه ـ آقایان: بیات ـ خاکباز ـ نقابت ـ عامری ـ سیف پور ـ شریعت زاده ـ فیروزآبادی ـ دهقان ـ مجد ـ گله داری ـ دکتر آقایان ـ جمال امامی ـ دکتر کیان ـ اریه

جلسهٔ ۲/۷۹ پنجشنبه نهم آذر ماه ۱۳۲۳

غائبین با اجازه ـ آقای نراقی

غائبین بی اجازه ـ آقایان: طوسی ـ تربتی ـ مجدضیائی ـ اخوان ـ کفائی ـ آصف ـ امیرابراهیمی ـ منصف ـ بوشهری ـ دهستانی دکتر زنگنه ـ گنابادی ـ معدل ـ رفیعی ـ دکتر مجتهدی ـ اوانسیان.

دیرآمدگان بی اجازه ـ آقایان بیات ـ عامری ـ صمصام ـ بهادری ـ شریعت‌زاده ـ فیروزآبادی ـ گله داری ـ دکتر آقایان ـ اریه

جلسهٔ ۳/۷۹ شنبه ۱۱ آذر ماه ۱۳۲۳

غائبین با اجازه ـ آقایان: جلیلی ـ نراقی ـ امیر ابراهیمی ـ منصف ـ دکتر زنگنه

غائبین بی اجازه ـ آقایان: طوسی ـ مجدضیائی ـ اخوان ـ کفائی ـ آصف ـ صمصام ـ صادق بوشهری ـ گنابادی ـ معدل ـ رفیعی ـ اوانسیان.

دیرآمدگان بی اجازه ـ آقایان: سیف پور ـ شریعت زاده ـ حشمتی ـ تیموری ـ ایپکچیان ـ اریه.

جلسهٔ ۴/۷۹ ۱۲ آذرماه ۱۳۲۳

غائبین با اجازه ـ آقایان: نراقی ـ امیر ابراهیمی ـ منصف ـ دکتر زنگنه ـ رضا تجدد

غائبین بی اجازه ـ آقایان: طوسی ـ مجد ضیائی ـ اخوان ـ کفائی ـ آصف ـ گنابادی ـ معدل ـ رفیعی ـ اوانسیان ـ اریه.

جلسهٔ ۵/۷۹ دو شنبه سیزدهم آذر ماه ۱۳۲۳

غائبین با اجازه ـ آقایان: جلیلی ـ نراقی ـ جواد مسعودی ـ عباس مسعودی ـ منصف ـ دکتر زنگنه

غائبین بی اجازه ـ آقایان: طوسی ـ مجد ضیائی ـ اخوان ـ کفائی ـ آصف ـ امیر ابراهیمی ـ گنابادی ـ معدل ـ رفیعی اوانسیان ـ اریه.

موضوع توجه شود.

نایب رئیس ـ آقای عدل.

عدل ـ بنده درجلسه قبل تقاضا کرده بودم که اسامی آقایانی که طرح پیشنهادی آقای دکتر مصدق را امضاء کرده بودند وچند نفربوده‌اند درمجلس قرائت شود ویك پیشنهادی هم دراین خصوص تقدیم کرده بودم که متأسفانه آقای ملك مدنی بهیچوجه توجهی نکردند.

ملك مدنی ـ بنده نشنیدم بلندتر بفرمائید.

عدل ـ درهرحال‌خواستم اسامی آقایان امضاء کنندگان طرح جناب آقای دکترمصدق درمجلس قرائت شود.

نایب رئیس ـ راجع بطرحی که آقای دکترمصدق‌داده بودند چون معمولاً طرحهائیکه داده میشود درهمان موقع باید اسامی قرائت شود ولی‌چون موقع نبود ودرخوهٔ مجلس بامضاء رسید بعداً در صورت مجلس نوشته میشود و طبع میشود و در دسترس آقایان گذارده میشود.

عدل ـ اگر آقای ملك مدنی هم همین فرمایشات را بمن میفرمودند که درصورت مذاکرات‌مجلس چاپ‌میشود ودر دسترس‌عموم گذاشته‌میشود بنده قانع میشدم ولی‌ایشان بهیچوجه توجهی بعرایض من نکردند.

هاشمی ـ اجازه میفرمائید؟

نایب رئیس ـ بفرمائید.

هاشمی ـ همانروز هم که جلسه خاتمه یافت آقای‌عدل به بنده هم فرمودند ولی علت را من همان روز در مجلس عرض کردم که اینها چهار ورقه بوده است که در مجلس پراکنده شد وبامضاهای مختلف آقایان نمایندگان رسید و فقط یکی ازآنها برگشت ازآقایان تقاضا کرده بودم که سه ورقه‌ای که پیش آقایان هست بدهند یا اگرپیش‌منشیهای مجلس است‌معین فرمایند که یکی داده‌اند بگیرند وجمع آوری بکنند آنوقت اگر مورد احتیاج شد قرائت بشود میشود و تقاضائی که آقا فرموده بودید آنروز ما وسیله نداشتیم در دسترسمان نبود و الا منظوری نبود برای اینکه پیشنهاد جنابعالی خوانده نشود.

نایب رئیس ـ آقای تهرانی

تهرانی ـ عرض کردم من سئوالی داشتم از آقای وزیر کشور میخواستم تقدیم کنم.

نایب رئیس ـ باشد برای بعد. درصورت جلسه فرمایشی نیست؟ (تهرانی ـ خیر) آقای طباطبائی.

محمدطباطبائی ـ چون صورت جلسه که خوانده شد مربوط بجلسات متعدد است این‌است که دراطرافش یکقدری تذکرات ویادآوریهائی اگر بشود بموقع است بنده‌هم‌ضمن صحبتهایم مطلب لازمی را که تذکر دادم در صورت جلسه نبود اعلام جرمی بود که از طرف یکعده از ارباب جراید بوسیله آقای فرخ نسبت بآقای‌زند وزیر جنگ‌فعلی شده بود و در صورت جلسه نبود این مطلب چون یکی از مطالب نسبتاً حساس و قابل توجه بود خیال میکنم که باید درصورت جلسه ذکرشود ضمناً ازاین فرصت استفاده‌میکنم وخواستم یادآوری کنم و خواهش کنم که این اعلام جرم در مجلس بی اثر نماند چون ایشان فعلاً شاغل یك مقامی هستند.

اردلان ـ این مربوط بصورت جلسه نیست،

طباطبائی ـ این مربوط بصورت جلسه هست واگر یکقدری هم خارج باشد عیبی ندارد (صحیح است)

نایب رئیس ـ آقای طباطبائی لطفاً ممکن است اگر فرمایشی دارید اول اجازه بخواهید بعد بفرمائید.

طباطبائی ـ نه دیگر عرضی ندارم خواستم که مطلب بی اثر نمانده باشد و برود بکمیسیون عرایض بعد هم برود کمیسیون دادگستری وجریان قانونی خودش را طی کند.

نایب رئیس ـ راجع باین موضوع که آقای طباطبائی تذکر دادند درصورت‌مشروح قید شده و ایراد ایشان وارد نیست (صحیح‌است) آقای دهستانی نسبت بصورت جلسه فرمایشی بود؟

دهستانی ـ بلی عرض کنم که اولاً خود بنده اجازه خواستم و هیچوقت بی اجازه نرفتم خواهش میکنم اصلاح

بشود و درجلسه قبل هم آقایان مسعودی بواسطه بیش آمد فامیلی بوسیله من استدعای اجازه کرده بودند بنابراین چون ایشان راغائب بدون اجازه نوشته بودند خواستم عرض کنم اصلاح بشود .

نایب رئیس ـ دیگر اعتراضی بصورت جلسه نیست ؟

(اظهار شد ـ خیر) صورت جلسه تصویب شد .

[۳ ـ پیشنهاد آقای امینی راجع بختم جلسه و تصویب آن]

نایب رئیس ـ یك پیشنهادی آقای امینی داده‌اند قرائت میشود :

فرخ ـ بنده قبل از پیشنهاد عرضی دارم .

نایب رئیس ـ آقایان اجازه بفرمایند رئیس مطابق نظامنامه کار خودش را بکند . پیشنهاد آقای امینی قرائت میشود : (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که جلسه ختم شود و دستور داده شود که شعب برای تعیین هیئت رئیسه تشکیل بشود و جلسه آتیه بروز سه شنبه موکول گردد .

نایب رئیس ـ یکعده از آقایان اجازه نطق قبل ازدستور خواسته‌اند. آقای امینی بفرمائید توضیح بدهید در پیشنهادتان

امینی ـ عرض کنم که این محتاج بتوضیح زیاد نیست بنده خیال میکنم چیزی در دستور امروز مجلس نیست نظرم این بود که شعب هیئت رئیسه را انتخاب بکنند و مخصوصاً کمیسیون مشترکات را که طرحهائی را که بآنجا مراجعه میشود تعیین تکلیفش را بکنند و یك خوراکی برای جلسه آتیه مجلس آماده بشود .

فولادوند ـ بنده مخالفم .

طباطبائی ـ من با پیشنهاد آقای امینی موافق نیستم .

نایب رئیس ـ آقای طباطبائی مخالفید ؟

طباطبائی ـ بلی علاوه براینکه من خودم مطلب لازمی دارم که دنبال همان مطلب است که آقایان اجازه نداده اند در آنموقع عرض بشود اجازه میخواهم که عرض بکنم یکعده از آقایان هم مطالبی دارند که میخواهند بگویند و باید عرض کنم این پیشنهادی که آقا کردند دیر نمیشود آقا موافقت بفرمائید که اقلاً نیمساعتی مجلس باشد و نمایندگان مطالب خود را بعرض برسانند بعد جلسه ختم شود و شعب تشکیل شود .

جمعی ازنمایندگان ـ رأی رأی

نایب رئیس ـ رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای امینی راجع بختم جلسه آقایانی که موافقند قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

[۴ ـ موقع و دستور جلسه آتیه ـ ختم جلسه]

نایب رئیس ـ اجازه بفرمائید بنده عرایضی داشتم راجع بجلسه آینده آقای دولت آبادی یك پیشنهادی کرده اند برای دستور جلسه آتیه تمنا میکنم آقایان برای تعیین تکلیف دستور جلسه آتیه تشریف داشته باشند (پیشنهاد آقای دولت آبادی بشرح زیر قرائت شد)

اینجانب پیشنهاد مینمایم تفسیر بند ط از ماده ٦ قانون مالیات بر درآمد در دستور جلسه آتیه قرار بگیرد .

بعضی ازنمایندگان ـ مانعی ندارد .

نایب رئیس ـ اجازه بفرمائید عرض کنم که ۳٦ نفر از آقایان هستند که هنوز قسم یاد نکرده اند مطابق قانون اساسی باید قسم یاد کنند جزو دستور جلسه آتیه هست که آنها هم قسم یاد کنند و **جلسه آتیه روز یکشنبه ۱۹ آذر ساعت ۹ صبح تعیین میگردد .**

جمعی ازنمایندگان ـ روز سه شنبه .

نایب رئیس ـ روز یکشنبه ساعت ۹ صبح .

(مجلس بیست دقیقه قبل از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی ـ دکتر معظمی